

Pressiteade

Luxembourg, 17. jaanuar 2022

ELi panus ettevõtete energiatõhususe parandamisse on ebaselge

Täna avaldatud eriaruandes kutsub Euroopa Kontrollikoda üles selgitama ELi fondide panust ettevõtete energiatõhususse. Audiitorid järeldavad, et ELi rahastamine ei ole ikka veel piisavalt ärivajadustega seotud. Ehkki praeguse seireraamistiku alusel pole ELi rahastamise eeldatavaid tulemusi võimalik hinnata, annavad need tõenäoliselt vaid tagasihoidliku panuse ELi energiatõhususe eesmärkide saavutamisse. Muu hulgas leidsid audiitorid tõendeid selle kohta, et paljud projektid oleks ellu viidud ka ilma avaliku sektori toetuseta.

ELi eesmärk on saada 2050. aastaks CO₂-neutraalseks ja energiatõhusus on oluline osa sellest eesmärgist. Edaspidi tuleks aga teha veel märkimisväärseid jõupingutusi ja ettevõtetel on selles oluline roll. Sellest tulenevalt eraldas EL lisaks liikmesriikide meetmetele märkimisväärset hulgal rahalisi vahendeid, et toetada ettevõtete energiatõhususe parandamist aastatel 2014–2020.

Audiitorid juhivad tähelepanu asjaolule, et ELi ühtekuuluvuspoliitika kavandatud toetus on viimastel aastatel vähenenud – 3,2 miljardilt eurolt 2016. aastal 2,4 miljardi euroni 2020. aastal. Lisaks on enamik kulutusi koondunud vaid vähestesse liikmesriikidesse. Ligikaudu kaks kolmandikku ettevõtete energiatõhususele eraldatud vahenditest kulutatakse vaid viies liikmesriigis (Tšehhi Vabariik, Poola, Saksamaa, Itaalia ja Bulgaaria).

„Ettevõtete energiatõhususe parandamine, olenemata sellest, millises sektoris nad tegutsevad, on väga oluline, kui EL soovib saavutada oma eesmärgi vähendada heitkoguseid 2030. aastaks vähemalt 55%,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Samo Jereb. „ELi rahastamise tegelik mõju ettevõtete energiatõhususele jääb siiski ebaselgeks.“

Aruandes seatakse kahtluse alla ELi rahastamise tegelik lisaväärtus. On selge, et ELi tagastamatul toetusel on oma osa ettevõtete investeerimisotsuste tegemisel. Enamikul juhtudest olid rahastatud investeeringud aga juba kavandatud. Teisisõnu oleks paljud projektid ellu viidud ka ilma ELi toetuseta. Audiitorid märgivad, et isegi ilma avaliku sektori toetuseta on energiatõhususse investeerimine üldiselt tõhus. Hinnangute kohaselt on ühe energiaühiku säästmine odavam kui sama koguse elektri eest (peamine kasutatud energiaallikas) maksmine. See väide on pärast energiahindade hiljutist tõusu taaskord tõestust leidnud.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ELi rahastamise üldist panust on raske kindlaks määrata. Audiitorid märgivad, et ELi tasandil ei ole tulemuslikkuse hindamine võimalik: liikmesriikide ametiasutustel on näitajad, kuid need erinevad liikmesriigiti ja mõnikord isegi sama riigi rakenduskavade vahel.

Kuna ELi tasandil puudub konsolideeritud teave, tegid audiitorid oma arvutused. Nende hinnangul moodustab kaasrahastatud projektidest tulenev võimalik kokkuhoid ettevõtetes ligikaudu 0,3% jõupingutustest, mida on vaja ELi 2030. aasta energiatõhususe eesmärkide saavutamiseks. Teisisõnu annavad ELi rahastatavad energiatõhususe projektid ELi eesmärkide saavutamisse tagasihoidliku panuse.

Selgitav taustteave

Energiatõhususe direktiiv on energiatõhususe valdkonnas ELi peamine õiguslik vahend. Selles nõutakse, et liikmesriigid kehtestaksid meetmed riigi tasandi energiatõhususe eesmärkide saavutamiseks, mis omakorda aitaks kaasa ELi eesmärkide saavutamisele. Liikmesriigid on oma riiklikes energiatõhususe tegevuskavades määranud kindlaks meetmed energiaga varustamise, -ülekande ja -jaotuse tõhususe suurendamiseks ning lõpptarbijate suhtes kohaldatavad meetmed.

Eriaruanne nr 2/2022: „Ettevõtete energiatõhusus: mõningane energiasääst, kuid puudused kavandamises ja projektide valimises“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu).

2020. aastal avaldas kontrollikoda aruande [ELi investeringute kohta hoonete energiatõhususse](#) ning aruande [ELi tegevuse kohta ökodisaini ja energiamärgistuse valdkonnas](#).

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa aruannetes esitatud soovitustest viiakse ka ellu.

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois – e-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – mobiil: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti – e-post: claudia.spiti@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 553 547